Zmiany w przepisach dotyczące osób niepełnosprawnych obowiązujące od 01 stycznia 2012 r.

Począwszy od 01 stycznia 2012 r. wchodzi kilka zmian, które będą miały dosyć duże znaczenie dla osób niepełnosprawnych. Niektóre z nich spowodują ułatwienia dla samych zainteresowanych, a inne wprowadzą pewne ograniczenia i budzą duży niepokój wśród pracowników niepełnosprawnych.

Na pewno ustawodawcy w końcu wyszli naprzeciw oczekiwaniom osób niepełnosprawnych pobierających rentę socjalną. Dotychczasowy próg (30% średniego miesięcznego wynagrodzenia), po przekroczeniu którego zawieszano świadczenie był wyjątkowo niesprawiedliwy i powodował brak zainteresowania podejmowaniem aktywności zawodowej przez te osoby. Podniesienie tego limitu było od dawna postulowane i oczekiwane przez środowisko osób niepełnosprawnych.

Natomiast zmiana dotycząca czasu pracy budzi już bardzo mieszane uczucia. Powoduje bowiem odwrócenie dotychczasowej sytuacji, kiedy to osoba niepełnosprawna z mocy ustawy nabywała prawo do skróconego czasu pracy. Teraz to na jej wniosek lekarz musi wydać zaświadczenie o zasadności korzystania z tego przywileju.

Oczywiście pracodawcy są z tej zmiany zadowoleni, ale wszakże otrzymują oni odpowiednie środki w postaci refundacji kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Ograniczono także możliwość dofinasowania do wynagrodzeń pracowników, którzy mają ustalone prawo do emerytury. Ograniczenie to dotyczy osób z lekkim oraz umiarkowany stopniem niepełnosprawności.

I. Dofinansowanie do pracowników niepełnosprawnych w roku 2012

- Od 01 stycznia 2012 r.

1. 175 % najniższego wynagrodzenia (stan z grudnia 2009 r.) - osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności - 2233,00 zł
2. 125 % najniższego wynagrodzenia (stan z grudnia 2009 r.) - osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności - 1595,00 zł
3. 50 % najniższego wynagrodzenia (stan z grudnia 2009 r.) - osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności - 638,00 zł

4. Od 01 lipca 2012 r.
1. 180 % najniższego wynagrodzenia (stan z grudnia 2009 r.) - osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności - 2296,60 zł
2. 115 % najniższego wynagrodzenia (stan z grudnia 2009 r.) - osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności - 1467,40 zł
3. 45 % najniższego wynagrodzenia (stan z grudnia 2009 r.) - osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności - 574,20 zł

Dofinansowanie nie przysługuje dla ON z lekkim i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy mają ustalone prawo do emerytury.

Powyższe kwoty zwiększa się o 40 % najniższego wynagrodzenia dla ON, u których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenie rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych.

100 % powyższych stawek dofinansowania przysługuje dla zakładów pracy chronionej (ZPCH)

Dla pracodawców otwartego rynku pracy obowiązują następujące stawki:

- 90 % dofinansowania - dla ON, u których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenie rozwoju oraz epilepsję lub niewidomych
- 70 % dofinansowania - dla wszystkich pozostałych ON

Uprawnieni do dofinansowania są pracodawcy, którzy zatrudniają w przeliczeniu na pełny wymiar pracy mniej niż 25 pracowników oraz pracodawcy zatrudniający co najmniej 25

pracowników przeliczając na pełny wymiar pracy i osiągający wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości co najmniej 6%.

Podstawa prawna
Ustawa z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 226 poz. 1475).

II. Zmiana dotycząca godzin pracy osób niepełnosprawnych

W związku z nowelizacją art. 15 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 226, poz. 1475) osoba niepełnosprawna w stopniu znacznym lub umiarkowanym będzie mogła skorzystać ze skróconego czasu pracy (7 godz. na dobę, 35 godz. tygodniowo - w przypadku zatrudnienia na cały etat) tylko w razie przedstawienia odpowiedniego zaświadczenia o zasadności stosowania skróconego czasu pracy. Zaświadczenie to wystawia lekarz przeprowadzający badania profilaktyczne pracownika lub też w razie jego braku lekarz prowadzący. Pracownik zwraca się z pismem do pracodawcy o skierowanie do lekarza. Koszty badania pokrywa pracodawca.

Podstawa prawna:
Ustawa z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 226 poz. 1475).

III. Zmiana dotycząca osób niepełnosprawnych pobierających rentę socjalną

Osoby pobierające rentę socjalną mogły dotychczas zarabiać maksymalnie 30% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Po przekroczeniu tego progu renta socjalna była zawieszana. Obecnie, od 01 stycznia 2012 r. przepisy zmieniają ten próg na 70 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Należy pamiętać o konieczności informowania ZUS o osiąganych przychodach. Renta socjalna jest zawieszana, a nie odbierana, co oznacza, iż w sytuacji nieosiągania przychodów lub osiągania ich w wysokości nie powodującej zawieszenia, jej wypłata zostanie wznowiona. Należy o tym poinformować ZUS (złożyć wniosek o wypłacanie świadczenia).

Przychód stanowiący 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy (którego przekroczenie powoduje zawieszenie wypłaty renty socjalnej) - zmiana obowiązuje od 01 stycznia 2012 r. (Dz. U. 2011 Nr 224 poz. 1338):

- od 1 stycznia 2012 r do 28 lutego 2012 r. 2 391,20 zł.

Osoby, które obecnie mają zawieszone renty socjalne mogą już występować do ZUS z wnioskiem o ponowną wypłatę renty socjalnej - ze skutkiem od stycznia 2012, jeśli ich dochody brutto nie przekraczają 70% średniej płacy w gospodarce narodowej.

Podstawa prawna:
Ustawa z dnia 30 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o rencie socjalnej (Dz. U. 2011 Nr 224 poz. 1338)

Opracowanie: Andrzej Piwowarski - doradca ds. osób niepełnosprawnych w PCPR w Myślenicach, tel. 12 274-98-14